

MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC PER A LA QUARESMA 2015

«Enfortiu els vostres cors» (Jm 5,8)

Benvolguts germans i germanes,

La Quaresma és un temps de renovació per a l'Església, per a les comunitats i per a cada creient. Però sobretot és un «temps de gràcia» (cf. 2Co 6,2). Déu no ens demana res que no ens hagi donat abans: «Ja que Déu ens ha estimat primer, estimem també nosaltres» (1Jn 4,19). Ell no és indiferent a nosaltres. Està interessat en cada un de nosaltres, ens coneix pel nostre nom, ens cuida i ens cerca quan el deixem. Cada un de nosaltres li interessa; el seu amor li impedeix ser indiferent a allò que ens passa. Però passa que quan estem bé i ens sentim a gust, ens oblidem dels altres (quelcom que Déu Pare no fa mai), no ens interessen els seus problemes, ni els seus sofriments, ni les injustícies que pateixen... Llavors el nostre cor cau en la indiferència: joestic relativament bé i a gust, i m'oblido dels qui no estan bé. Aquesta actitud egoïsta, d'indiferència, té un abast, avui, d'una dimensió mundial, fins a tal punt que podem parlar d'una globalització de la indiferència. Es tracta d'un malestar que hem d'afrontar com a cristians.

Quan el poble de Déu es converteix al seu amor, troba les respostes a les preguntes que la història li planteja contínuament. Un dels desafiaments més urgents sobre els que vull detenir-me en aquest Missatge és el de la globalització de la indiferència.

La indiferència vers el proïsme i vers Déu és una temptació real també per als cristians. Per això necessitem sentir cada Quaresma el crit dels profetes que aixequen la seva veu i ens desperten.

Déu no és indiferent al món, sinó que l'estima fins al punt de donar el seu Fill per la salvació de cada home. En l'encarnació, en la vida terrenal, en la mort i resurrecció del Fill de Déu, s'obre definitivament la porta entre Déu i l'home, entre el cel i la terra. L'Església és com la mà que manté oberta aquesta porta mitjançant la proclamació de la Paraula, la celebració dels sagraments, el testimoniatge de la fe que actua per la caritat (cf. Ga 5,6). Malgrat això, el món tendeix a tancar-se en ell mateix i a tancar la porta a través de la qual Déu entra en el món i el món en ell. Així la mà, que és l'Església, mai no s'ha de sorprendre si és rebutjada, aixafada, ferida.

El poble de Déu, per tant, té necessitat de renovació, per a no ser indiferent i per a no tancar-se en ell mateix. Voldria proposar-vos tres passatges per a meditar sobre aquesta renovació.

1. «Quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell» (1Co 12,26) – L'Església

La caritat de Déu que trenca aquell tancament mortal de la indiferència en nosaltres mateixos, ens l'ofereix l'Església amb els seus ensenyaments i, sobretot, amb el seu testimoniatge. Però només es pot testimoniar allò que abans s'ha experimentat. El cristià és aquell que permet que Déu el revesteixi de la seva bondat i misericòrdia, que el revesteixi de Crist, per arribar a ser com ell, servent de Déu i dels homes. Ens ho recorda la litúrgia del Dijous Sant amb el ritu del lavatori dels peus. Pere no volia que Jesús li rentés els peus, però després va entendre que Jesús no volia ser només un exemple de com hem de rentar-nos els peus els uns als altres. Aquest servei només el pot fer qui abans s'ha deixat rentar els peus per Crist. Només aquests tenen «part» amb ell (Jn 13,8) i així poden servir l'home.

La Quaresma és un temps propici per a deixar-nos servir per Crist i així arribar a ser com ell. Això passa quan escoltem la Paraula de Déu i quan rebem els sagraments, en particular l'eucaristia. En ella ens convertim en allò que rebem: el cos de Crist. En ell no hi ha lloc per a la indiferència, que tan sovint sembla tenir tant de poder en els nostres cors. Qui és de Crist

pertany a un sol cos i en ell no s'és indiferent davant els altres. «Quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell, i quan un membre és honorat, tots els altres s'alegren amb ell» (1Co 12,26)

L'Església és *communio sanctorum* perquè en ella hi participen els sants, però també perquè és comunió de coses santes: l'amor de Déu que es va revelar en Crist i tots els seus dons. Entre aquests hi ha també la resposta dels qui es deixen tocar per aquest amor. En aquesta comunió dels sants i en aquesta participació en les coses santes, ningú no té per a un mateix, sinó que allò que té és per a tots. I ja que estem units en Déu, podem fer alguna cosa també pels qui són lluny, per aquells als quals mai o podríem arribar només amb les nostres forces, perquè amb ells i per ells preguem Déu per tal que tots ens obrim a la seva obra de salvació.

2. «On és el teu germà?» (Gn 4,9) – Les parròquies i les comunitats

El que hem dit per a l'Església universal cal traduir-ho en la vida de les parròquies i comunitats. En aquestes realitats eclesials, ¿es té l'experiència que formem part d'un sol cos? ¿Un cos que rep i comparteix allò que Déu vol donar? ¿Un cos que coneix els seus membres més dèbils, pobres i petits, i se'n fa càrrec? O ens refugiem en un amor universal que es compromet amb els qui són lluny en el món, però oblida el Llätzer assegut davant la seva porta tancada? (cf. Lc 16,19-31).

Per a rebre i fer fructificar plenament allò que Déu ens dóna cal superar els confins de l'Església visible en dues direccions.

En primer lloc, unint-nos a l'Església del cel en la pregària. Quan l'Església terrenal prega, s'instaura una comunió de servei i de bé mutus que arriba davant Déu. Juntament amb els sants, que van trobar la plenitud en Déu, formem part de la comunió en la qual l'amor venç la indiferència. L'Església del cel no és triomfant perquè ha girat l'esquena als sofriments del món i gaudeix en solitari. Els sants ja contempen i gaudeixen, gràcies al fet que, amb la mort i la resurrecció de Jesús, van vèncer definitivament la indiferència, la duresa de cor i l'odi. Fins que aquesta victòria de l'amor no inundi tot el món, els sants caminen amb nosaltres, encara peregrins. Santa Teresa de Lisieux, doctora de l'Església, escrivia convençuda que l'alegria en el cel per la victòria de l'amor crucificat no és plena mentre hi hagi un sol home a la terra que sofreixi i gemegui: «Espero molt no restar inactiva en el cel, el meu desig és continuar treballant per a l'Església i per a les ànimes» (Carta 254,14 de juliol de 1897).

També nosaltres participem dels mèrits i de l'alegria dels sants, així com ells participen de la nostra lluita i del nostre desig de pau i de reconciliació. La seva alegria per la victòria de Crist ressuscitat és per a nosaltres motiu de força per a superar tantes formes d'indiferència i de duresa de cor.

Per altra part, tota comunitat cristiana està cridada a traspassar el llindar que la posa en relació amb la societat que l'envolta, amb els pobres i els allunyats. L'Església per naturalesa és missionera, no ha de quedar-se replegada en ella mateixa, sinó que és enviada a tots els homes.

Aquesta missió és el testimoniatge pacient d'aquell que vol portar tota la realitat i cada home al Pare. La missió és allò que l'amor no pot callar. L'Església segueix Jesucrist pel camí que la porta a cada home, fins a l'extrem de la terra (cf. Ac 1,8). Així podem veure en el nostre proïsme el germà i la germana per qui Crist va morir i ressuscitar. Allò que hem rebut, ho hem rebut també per a ells. I, igualment, allò que aquests germans tenen és un do per a l'Església i per a tota la humanitat.

Benvolguts germans i germanes, com desitjo que els llocs on es manifesta l'Església, en particular les nostres parròquies i les nostres comunitats, arribin a ser illes de misericòrdia enmig del mar de la indiferència.

3. «Enfortiu els vostres cors» (Jm 5,8) – La persona creient

També com a individus tenim la temptació de la indiferència. Estem saturats de notícies i d'imatges tremendes que ens narren el sofriment humà i, al mateix temps, sentim tota la nostra incapacitat per a intervenir. ¿Què podem fer per a no deixar-nos absorbir per aquesta espiral d'horror i d'impotència?

En primer lloc, podem pregar en la comunió de l'Església terrenal i celestial. No oblidem la força de la pregària de tantes persones. La iniciativa 24 hores per al Senyor, que vull que se celebri a tota l'Església —també a nivell diocesà—, els dies 13 i 14 de març, és expressió d'aquesta necessitat de pregària.

En segon lloc, podem ajudar amb gestos de caritat, arribant tant a les persones properes com a les llunyanes, gràcies als nombrosos organismes de caritat de l'Església. La Quaresma és un temps propici per a mostrar interès per l'altre, com un signe concret, encara que sigui petit, de la nostra participació en la mateixa humanitat.

I en tercer lloc, el sofriment de l'altre constitueix una crida a la conversió, perquè la necessitat del germà em recorda la fragilitat de la meua vida, la meua dependència de Déu i dels germans. Si demanem humilment la gràcia de Déu i acceptem els límits de les nostres possibilitats, confiarem en les possibilitats infinites que ens reserva l'amor de Déu. I podrem resistir a la temptació diabòlica que ens fa creure que nosaltres sols podem salvar el món i a nosaltres mateixos.

Per a superar la indiferència i les nostres pretensions d'omnipotència, vull demanar a tots que aquest temps de Quaresma es visqui com un camí de formació del cor, com va dir Benet XVI (carta encíclica *Deus caritas est*, 31). Tenir un cor misericordiós no significa tenir un cor dèbil. Qui vulgui ser misericordiós necessita un cor fort, ferm, tancat al temptador, però obert a Déu; un cor que es deixi impregnar per l'Esperit i guiar pels camins de l'amor que ens porten als germans i germanes; en definitiva, un cor pobre, que coneix les pobres pròpies i ho dona tot per l'altre.

Per això, estimats germans i germanes, vull pregar amb vosaltres a Crist en aquesta Quaresma: «*Fac cor nostrum secundum Cor tuum*»: 'Feu el nostre cor semblant al vostre' (súplica de les lletanies al Sagrat Cor de Jesús). D'aquesta manera tindrem un cor fort i misericordiós, vigilant i generós, que no es deixi tancar en ell mateix i no caigui en el vertigen de la globalització de la indiferència.

Amb aquest desig asseguro la meua pregària per tal que tot creient i tota comunitat eclesial recorri profitosament l'itinerari quaresmal, i us demano que pregueu per mi. Que el Senyor us beneixi i la Mare de Déu us guardi.

Vaticà, 4 d'octubre de 2014

Festa de Sant Francesc d'Assís